

Domstoladministrasjonen

- postmottak@domstoladministrasjonen.no

JURIST
FORBUNDET

Dommerfullmektigforeningen
Trondheim, 27. april 2018

Høringsuttalelse: felles ledelse Fosen og Sør-Trøndelag tingrett

Dommerfullmektigforeningen inngir med dette høringsuttalelse angående forslag om felles ledelse for Fosen og Sør-Trøndelag tingrett. Det er per i dag fire dommerfullmektiger ved Sør-Trøndelag tingrett og ingen dommerfullmektiger ved Fosen tingrett.

Prosessen i forkant av høringen

Innledningsvis vil Dommerfullmektigforeningen bemerke at det er positivt at DA nå gjennomfører en formell høring av berørte parter, før en eventuell beslutning om felles ledelse. Det er imidlertid en svakhet ved høringen at høringsbrevet ikke er sendt til berørte parter i Sør-Trøndelag rettskrets. Slik tittelen på høringsbrevene er formulert, fremgår det ikke at det også vil være endringer ved Sør-Trøndelag tingrett.

Dommerfullmektigforeningen ser også grunn til å bemerke svakheter ved prosessen forut for denne høringsrunden. Først sent torsdag 15. mars fikk de sentrale tillitsvalgte informasjon om at det skulle avholdes møte mellom DA og medarbeiderne ved Fosen tingrett førstkommende mandag 19. mars. Dette ga de tillitsvalgte svært liten tid til å gjøre eventuelle forberedelser, herunder kontakte lokale tillitsvalgte. Det er for øvrig ikke avholdt formelle møter mellom DA og medarbeiderne ved Sør-Trøndelag tingrett, en tingrett som altså også berøres ved en beslutning om felles ledelse.

Svakt hjemmelsgrunnlag for forslaget

Som påpekt allerede ved høringsrunden av forskriften om felles dommerstillinger i 2015, mener Dommerfullmektigforeningen at domstoloven § 33 c ikke gir hjemmel for at DA selv kan fastsette at flere domstoler skal ha felles domstolleder. Dommerfullmektigforeningen er videre skeptisk til praksisen med at DA synes å beslutte felles ledelse i ethvert tilfelle hvor domstolleder i en mindre domstol går av. Omfanget er ikke i tråd med ordlyden i forskriften § 3 som angir at DA kun har kompetanse til å beslutte felles ledelse i «særlige tilfeller». Vi kan vanskelig se at naturlig avgang hos en domstolleder i seg selv utgjør et slikt særlig tilfelle, og praksisen synes følgelig svakt forankret i gjeldende forskrift.

Felles ledelse: en uheldig mellomløsning

Selv om Dommerfullmektigforeningen som utgangspunkt er positiv til etablering av større domstoler – som vil gi et bedre faglig og sosialt miljø for mange dommerfullmektiger – fremstår felles ledelse som en uheldig mellomløsning. Vi kan ikke se at denne ordningen bærer med seg fordelene ved større domstoler, men at den heller vil ha negative konsekvenser for berørte dommerfullmektiger.

Dommerfullmektigstillingen er en opplæringsstilling, og det er derfor helt sentralt at alle som står i en slik stilling til enhver tid sikres forsvarlig faglig oppfølging. Dette av hensyn til både

dommerfullmektigen selv og til rettssikkerheten. Felles ledelse vil nødvendigvis medføre utvidede arbeidsoppgaver og større reisevirksomhet for domstolleder, og dermed mindre tid for vedkommende til å følge opp den enkelte dommerfullmektig. Tilgjengeligheten for dommerfullmektigen reduseres, og oppfølgingen vil bli svakere. Etter dommerfullmektigforeningens syn er dette uheldig. Det vises til pkt. 2.3.5 om leders tilgjengelighet i rapporten «Utprøving av felles ledelse i tingrettene» fra Trøndelag forskning og utvikling i 2016:

Sorenskrivers tilstedeværelse er til en viss grad systematisert per i dag, og det ble forespeilet på forhånd hvor ofte og hvor mye man kunne vente å ha lederen tilgjengelig ved de forskjellige stedene. I praksis har det vist seg vanskelig å være til stede i den grad det var forespeilet.

Dersom også dommere skal ha delte kontorsteder, vil dette i ytterligere grad svekke oppfølgingen av dommerfullmektigene, se like nedenfor.

Forslaget om felles ledelse inneholder ingen retningslinjer for hvor mye domstolleder skal være til stede i den enkelte tingrett, og dette vil følgelig være helt opp til den enkelte sorenskriver. Selv om vedkommende må forventes å klare å balansere dette på en forsvarlig måte, skaper det liten forutsigbarhet hos de ansatte. Dette vil også kunne ha negativ betydning for de ansattes forhold til leder. Vi savner derfor at det i større grad utarbeides retningslinjer for domstolleders tilstedeværelse i hver enkelt tingrett, og at disse på forhånd gjøres tilgjengelig for de ansatte.

Ikke delte dommer-/dommerfullmektigstillinger

Dommerfullmektigforeningen oppfatter at det er en forutsetning for å oppnå den bemanningsmessige fleksibiliteten som omtales i høringsbrevet, at nye dommere og dommerfullmektiger ansettes ved begge domstolene som er underlagt felles ledelse. Det vises til nevnte rapport «Utprøving av felles ledelse i tingrettene» fra 2016 hvor det er inntatt følgende:

Fleksibilitet trekkes fram som den største gevinsten ved felles ledelse, og beskrives som nye muligheter til å

- *unngå vikarer ved lengre sykemeldinger fordi ansatte ved den andre tingretten kan avhjelpe dersom det er rom for det i en avgrenset tidsperiode*
- *beramme saker hurtigere fordi man har tilgang til flere dommere*
- *bruke dommere fra en annen tingrett for å unngå inhabilitet*
- *øke graden av spesialisering fordi både saksbehandlere og dommere kan bidra ved saker de har mye erfaring med*

At dommere og/eller dommerfullmektiger ansettes ved flere tingretter, er uheldig for det faglige og det sosiale miljøet til den det gjelder, og er i tillegg uheldig for arbeidsmiljøet som helhet. Dagens situasjon med fire dommerfullmektiger og nærmere 20 faste, dømmende årsverk ved Sør-Trøndelag tingrett gir et godt utgangspunkt for opplæring og utnyttelse av dommerfullmektigressursene. Det fremstår også som en viktig sosial faktor for den enkelte dommerfullmektig at dommerfullmektigene er samlet på ett rettssted.

Ifølge dommerfullmektigene som i dag er ansatt ved Sør-Trøndelag tingrett, er det også et faglig tett samarbeid mellom dommerfullmektiger og dommere, samtidig som dommerfullmektigene er godt integrert i det sosiale miljøet. Det har ved denne tingretten vært vanlig å få innvilget et tredje år som dommerfullmektig, noe som i stor grad er blitt benyttet. Den stabiliteten i dommerfullmektiggruppen som dette medfører, anses viktig å opprettholde, både i et ressursperspektiv og med tanke på det sosiale miljøet i tingretten som helhet. Eventuelle delte dommerfullmektigstillinger vil både gjøre stillingen mindre attraktiv, samtidig som det vil gå utover det faglige og sosiale miljøet for tingretten som helhet.

Dommerfullmektigforeningen er altså redd for at delte stillinger vil gå utover rekrutteringen, noe som gjelder både delte dommer- og dommerfullmektigstillinger. Dette antas særlig å gi seg utslag ved Sør-Trøndelag tingrett, all den tid det må legges til grunn at en stilling med fast kontorsted i Trondheim for flertallet av søkere vil være mer attraktiv enn kontorsted helt eller delvis på Fosen. Ved denne vurderingen må det også ses hen til den diskusjon som pågår angående sammenslåing av tingrettene, med kontorsted Trondheim og i praksis nedleggelse av Fosen tingrett. Felles ledelse må sees som et skritt mot sammenslåing.

Det er også over 1 time med båt hver vei mellom Fosen og Sør-Trøndelag tingrett, hvor billettene er relativt dyre. I et overordnet perspektiv fremstår felles dommer-/dommerfullmektigstillinger mellom Fosen og Sør-Trøndelag tingrett snarere som kostnadsdrivende enn besparende. Dommerfullmektigforeningen kan heller ikke se at det er klarlagt hvordan dommerfullmektigene skal kompenseres for den ekstra reisetiden mellom domstolene, eller hvordan dette vil påvirke dommerfullmektigenes samlede arbeidstid. Slik reisevirksomhet gir også mindre tid sammen med kollegaer ved domstolen hvor dommerfullmektigen er stedlig plassert.

Sett hen til de mange faktorene som tilsier at felles ledelse ikke vil være en god løsning for noen av domstolene, bør forslaget om felles ledelse for disse domstolene ikke vedtas.

Eli Husjord

Leder

- sign -

Mari Vindedal

Nestleder

- sign -